

Monopoler. Hvis man overhovedet vil gribe ind i Forsikringstegning og Forsikringsovertagelse, kender jeg ingen anden konsekvent Maade at gøre det paa end Oprettelse af en Statsanstalt. Det var jo ikke muligt under Behandlingen af denne Lov at faa lavet en Statsanstalt, og da mine Forsøg paa at faa de modstridende Anskuelser til at mødes ogsaa her Gang paa Gang er glippet, er jeg faldet tilbage paa Lovforslaget og har maattet trøste mig med — det er ganske vist ikke nogen rig Trøst —, at den højtærede Indenrigsminister, som det vil ses i Betænkningen, i et Samraad har erklæret, at Forsikringsraadet allerede nu vilde optage de Undersøgelser, som er nødvendige, for at Staten vil kunne træde til, hvis det, vi frygtede for, indtraf, nemlig at den Ordning, paa hvilken Lovforslaget er bygget, medførte et Monopol eller nogle Monopoler, og gennem en Statsanstalt overtage hele Forsikringen.

Begge disse Spørgsmaal er for mig vigtige, men rører selvfølgelig dog kun ved, hvad der er udenoms. Derimod kommer vi lige ind til Kernen af Lovforslaget ved det Ændringsforslag, som angaar Retten til Appel, og der vil jeg uforbeholdent sige, at det har holdt haardt, meget haardt for mig sluttelig, at blive staaende paa Lovforslagets Grund her. Det er en af de Ting, jeg regner for grundlæggende for hele min Statsbygningsopfattelse, at Domstolene i sidste Instans skal kunne paakende de Stridspunkter, der foreligger, hvad enten det er mellem Administrationen og de private, eller det er mellem de private indbyrdes, og jeg har aldrig kunnet fatte den Ængstelse for Domstols-Appellen, som faktisk findes i vide Kredse. Dersom det havde været muligt at finde en Udvej, hvorved de tilskadekomnes Ret til at faa deres Sag for Domstolene kunde have været forbundet med Sikkerhed for, at de ikke saa Anerkendelsen af deres Ret forhalet, saa vilde jeg være gaaet med til, hvilket som helst Forslag om Appel, der var fremkommet. Men paa den anden Side er det ganske uimodsigeligt, og Beretningerne fra Arbejderforsikrings-Raadet viser, at modvillige Arbejdsgivere — og i deres Sted vil kunne indtræde Forsikringsselskaber — Gang paa Gang søger Forhaling af Afgørelsen med Hensyn til den skadelidtes Ret, og denne Lov har et saa bestemt Formaal i Retning af at sikre den tilskadekomne hans eller hendes Ret, at jeg ikke har turdet gaa med til Regler, som kunde medføre Forhaling af Anerkendelsen af denne Ret. Det har for dem, der

som jeg betragter Adgang til Appel som noget overmaade vigtigt i et konstitutionelt Land, været en Skuffelse, at de mange Forsøg, der har været gjorte paa at faa Appel indført, stadig er glippet, men jeg har sluttelig ikke kunnet andet end blive staaende paa Lovforslagets Grund, fordi der ikke fandtes nogen Mulighed for at skabe en Ret til Appel og samtidig sikre den tilskadekomne, at Anerkendelsen af hans Ret ikke forhaledes. Det er ikke en Behrejelse, jeg retter til nogen af Siderne eller til begge Siderne, men det har ligefrem været en Samvittighedssag for mig at befri mit Hjerte for Følelsen af, at ved virkelig Overenskomstvillighed fra de forskellige Sider burde og kunde vi være kommet ud over de her foreliggende Vanskeligheder.

Jeg vil sluttelig gøre opmærksom paa — og det er selvfølgelig noget, der har en i Forhold til de tre Ting, jeg her har omtalt, ganske forsvindende Betydning —, at nogle Medlemmer af Udvalget, det ærede Medlem for Lemvig-Kredsen (Sandbæk), det ærede Medlem for Frederikshavns-Kredsen (Thomas Larsen) og jeg, gerne havde set en noget anden Systematisering af Loven. Jeg vil henvise til, hvad der staar i Betænkningen, hvor vort Forslag findes. Der kunde naturligvis ikke være Tale om at forsinke Lovforslagets Fremme her af den Grund, men nu vil der jo være Tid til at tænke over Sagen, medens den kommer til at hvile i Landstinget; og hvad enten den kommer tilbage til os eller ikke, er der en Mulighed for at faa denne Systematisering overvejet, og jeg vil bede den højtærede Minister om at foretage denne Overvejelse.

Ved Siden af denne Systematisering har de samme Medlemmer og jeg ønsket, at der kom en Indholdsfortegnelse i denne Lov. Det er jo Haab og Ønske hos os alle, at denne Lov skal trænge til Bunds i det danske Folk, følgelig at den skal blive en Opslagsbog for Titusinder af Familier. Nu er en dansk Lov ikke saadan at hitte ud af, medmindre der er en Vejledning. Jeg mener derfor, at det kunde være rigtigt at skabe en saadan Vejledning i denne Lov. De to ærede Medlemmer, jeg nævned, og jeg selv har tænkt, at det kunde gøres ved en Kapitelsammenfatning foran Loven. Den højtærede Minister har i Samraadet antydnet en noget anden Udvej, nemlig at man i Marginen kunde lade trykke, hvilke Emner den vedkommende Side angaar. Det er ogsaa en Form. Begge disse Former betyder et Brud med Tra-